

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PREDSJEDNIK

Haag, 24. jun 2017.

Obraćanje na završnoj konferenciji o naslijeđu MKSJ u Sarajevu 24. juna 2017.

Ekselencije, uvaženi gosti, dame i gospodo,

Vrijeme je proletjelo tokom posljednjih nekoliko dana i stigli smo do završne sesije na ovoj konferenciji. Danas su ovdje sa nama zamjenik šefa Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, g. Khaldoun Sinno, i sekretar Međunarodnog suda, John Hocking. Moj drugi kolega, tužilac Serge Brammertz, voljeo bi da je mogao ostati do kraja konferencije, ali je morao da ode zbog drugih radnih obaveza. Prenosim njegove pozdrave svima danas prisutnima.

Prvo će nam se obratiti g. Sinno, nakon čega će nam sekretar predstaviti zaključke i preporuke ove Konferencije, koji su zabilježeni nakon svakog od panela i koji predstavljaju osvrт na naše iscrpne diskusije i razmjene mišljenje tokom proteklih dva i po dana.

Nakon toga ću vam se ja kratko obratiti i na kraju ćemo čuti jednog veoma posebnog gosta koji predstavlja Ujedinjene nacije. Sa nama danas, sa moje desne strane je g. Miguel de Serpa Soares, podsekretar Ujedinjenih nacija za pravne poslove i pravni zastupnik Ujedinjenih nacija od 2013. godine. On ima veliko iskustvo u pravnim i međunarodnim odnosima i bio je od presudne važnosti za MKSJ, zajedno sa izvrsnim timom iskusnih pravnika koji predvodi. Imao sam zadovoljstvo da s njim blisko sarađujem tokom svog predsedničkog mandata, koji se poklapa sa poslednje dve godine rada Međunarodnog suda. Iskoristio bih ovu priliku da javno zahvalim pravnom zastupniku Ujedinjenih nacija što nas je počastvovao svojim prisustvom, i nadam se da će preneti izraze naše duboke zahvalnosti Ujedinjenim nacijama.

Sada pozivam gospodina Khaldouna Sinnoua, zamjenika šefa Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, da nam se obrati.

[AMBASADOR SINNO GOVORI]

Zahvaljujem ambasadoru Sinnou na ljubaznim riječima i podršci koju nam pruža Evropska unija. Zaista, Evropska unija i njene države članice imali su ključnu ulogu tokom rada Međunarodnog suda i pružali su nam podršku tokom protekli 24 godine. Njihova podrška je takođe bila presudna za održavanje ove konferencije, koja je organizovana zahvaljujući velikodušnim donacijama. Na tome smo vam izuzetno zahvalni.

Sada ću zamoliti Johna Hockinga, sekretara Međunarodnog suda, da nam se obrati i predstavi zaključke i preporuke proistekle iz ove Konferencije. Johne, izvolite.

[SEKRETAR HOCKING GOVORI]

Hvala vam Johne, preduzeli ste impresivan zadatak. Odista, pokrili smo mnogo tema i ovih nekoliko dana koje smo proveli ovdje nisu mogli biti dovoljni za sve njih. Bilo bi nam potrebno mnogo više vremena kako bismo vodili iscrpne diskusije o svim aspektima naslijeđa Međunarodnog suda. Pa ipak, diskusije vođene tokom panela, ali i tokom pratećih događaja,

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

pružile su izuzetno vrijednu priliku za razmišljanje i osvrt, kao i konkretne sugestije, a nadam se i da su proizvele stvarne alatke koje će svima biti dostupne da ih koriste u budućnosti. Hvala vam na ovom izvrsnom, sveobuhvatnom i jasnom pregledu.

Dozvolite mi da sa vama podijelim nekoliko završnih misli. Prije šesnaest godina postao sam sudija MKSJ-a. Samo nekoliko mjeseci kasnije, predvodio sam posjetu sudija mjestima zločina u regionu, ovdje u Bosni i Hercegovini, gdje sam tada po prvi put boravio. Od tada sam dolazio u Bosnu i Hercegovinu, kao i druge dijelove bivše Jugoslavije, nebrojeno puta. Međutim, ovoga puta je posjeta imala posebno značenje, jer smo se ovdje okupili u trenutku kada MKSJ završava svoj rad, kada su svi postupci, osim poslednja dva, završeni, čime se okončava još jedno poglavlje u istoriji ovog regiona.

Kao posljednjem predsjedniku MKSJ-a, osjećanja u vezi s ovim trenutkom su mi pomiješana. S jedne strane sam veoma ponosan na naša postignuća tokom proteklih četvrt vijeka. Tokom proteklih nekoliko dana čuli smo dosta toga o mnogim stvarima koje su mogle biti urađene drugačije ili bolje, ali smo takođe čuli i o uspjesima MKSJ-a, da je donio dobro, i nadam se da ćete se svi složiti sa mnom da ima mnogo toga na šta možemo biti ponosni. S druge strane, takođe razmišljam o svemu onome što ostaje da se uradi ovdje, kao i u drugim republikama na području bivše Jugoslavije. O svim osobama protiv kojih treba podići optužnice, o svim predmetima koji se trebaju okončati. O pravdi koju tek treba ostvariti i pomirenju koje tek treba da se dogodi. Naslijede Međunarodnog suda je jedan neizostavan dio sjećanja cijelog regiona i iskreno se nadam da će, kroz svoje naslijede, Međunarodni sud nastaviti da igra veoma značajnu ulogu u budućnosti regiona, čak i nakon što bude zatvoren.

Jedno od najčešćih pitanja koje mi se postavlja jeste da li mislim da je Međunarodni sud ispunio svoj mandat. Na to pitanje, moj odgovor je kategorično DA. MKSJ je ispunio svoju obavezu da privede pravdi osobe koje snose najveću odgovornost za zvjerstva počinjena tokom devedesetih godina XX vijeka. Da li je u regionu bolje ili lošije zbog Međunarodnog suda? Svako ovdje će imati svoje viđenje, ali ja čvrsto vjerujem da je bolje. Međutim, kako god da uzmete, čak iako smatrate da je u regionu lošije, nakon što se MKSJ zatvori ostaje na vama, svim akterima iz regiona, a pod tim podrazumijevam tužioce, sudije, branioce, predstavnike nevladinih organizacija, druge predstavnike civilnog društva, političare, diplome, istoričare, studente, zapravo sve građane, da nastavite rad koji smo mi započeli 1993. godine.

Na vama u regionu je da idete dalje, ali da ne zaboravite prošlost; da se međusobno pomirite - i, što je još važnije, da želite da se međusobno pomirite; te da obezbijedite ostvarivanje pravde za sve one koji još uvijek vape za njom. Lopta je u vašem dvorištu, i to neće biti jednostavno. Pa ipak, vjerujem da je to ostvarivo, i smatram da vam je MKSJ tokom svog postojanja pružio mnoge alatke koje će vam biti potrebne. Iskreno se nadam da će vam diskusije koje smo vodili tokom ove važe konferencije omogućiti da naučite iz našeg iskustva i da naša postignuća iskoristite kao osnovu za dalji rad. Kao što je naš dragi prijatelj Benjamin Ferencz rekao na početku ove konferencije: Nikad ne odustajte. Nikad ne odustajte! Usvojimo ove njegove mudre riječi kao svoj moto.

Hvala vam.

Sada dajem riječ pravnom savjetniku Ujedinjenih nacija, g. Miguelu de Serpi Soaresu koji će održati završni govor na ovoj konferenciji.

Uvaženi pravni savjetniče, imate riječ.

[PRAVNI SAVJETNIK GOVORI]

Želio bih da zahvalim pravnom savjetniku Ujedinjenih nacija na njegovim korisnim uvidima, posebno na načinu na koji je rad MKSJ-a smjestio u istorijski i politički kontekst regiona i

naglasio važnost uspostavljanja sudskog pozivanja na odgovornost kao neizostavnog elementa ostvarivanja dugoročnog mira. To je upravo ono što sa sobom trebamo ponijeti sa ove konferencije o naslijeđu, naše završne konferencije o naslijeđu.

Sada bih, prije nego što se konferencija i formalno završi, moram izraziti svoju zahvalnost nekolicini ljudi. U ime čelnih ljudi MKSJ-a želio bih da zahvalim svima koji su učestvovali u konferenciji, a posebno onima koji su ostali do kraja. Znam da su ovo bili dugi dani puni intenzivnih diskusija, međutim one su bile plodonasne, i završavamo konstruktivno sa konkretnim zaključcima i preporukama i porukom nade.

Dozvolite mi da još jednom izrazim svoju iskrenu zahvalnost, kao i zahvalnost cijelog Međunarodnog suda, svima onima koji su svojim sponzorstvom omogućili održavanje ove konferencije, kao i onima koji su je organizovali. Duboku zahvalnost upućujem Komitetu za planiranje i osoblju Međunarodnog suda koje je tako vrijedno radilo na organizaciji ovog skupa, kao i svima izvan Međunarodnog suda koji su s nama sarađivali tokom dugih mjeseci priprema za ovu konferenciju.

Želio bih da zahvalim i svima koji su uzeli aktivnog učešća u panel diskusijama, zajedno s moderatorima i panelistima, koji su podijelili tako dragocjene uvide. Ovaj skup ste učinili zaista fantastičnim. Naravno, VELIKO hvala i našim prevodiocima, koji su nam omogućili da komuniciramo i da se međusobno razumijemo tokom panel diskusija i pratećih događaja. Vi ste, kao i uvijek, izvrsno uradili svoj posao.

Želio bih da zahvalim Ujedinjenim nacijama, generalnom sekretaru Antóniu Guterresu i njegovom pravnom savjetniku, Miguelu de Serpi Soaresu, na podršci. Činjenica da nas je najviši zvaničnik Ujedinjenih nacija za pravne poslove počastvovao prisustvom na našoj konferenciji o naslijeđu pokazatelj je toga koliko visoko se međunarodno pravosuđe i pozivanje na odgovornost nalaze na listi prioriteta ove organizacije. Za cijeli region je važno da se zna da su Ujedinjene nacije sa vama i da će nastaviti da budu sa vama i nakon što MKSJ zatvori svoja vrata.

Svim prisutnima, kao i svima koji nas pratite putem webcasta, HVALA, vidjećemo se ponovo.

Ovim je konferencija „Dijalozi o naslijeđu MKSJ“, održana od 22. do 24. juna 2017. u prelijepom gradu Sarajevu, zvanično završena!

* * *